

Päätös

20.9.2022

VN/10816/2022
VN/10816/2022-OM-15

OM; Ohjausryhmän asettaminen Digiraati-toimintamalli lasten ja nuorten verkko-osallistumisen tueksi sekä digiraatien toteuttaminen -hankkeelle

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut ohjausryhmän seuraamaan, tukemaan ja ohjaamaan *Digitaalisen osallistumisen alusta ("Digiraati")*, *toimintamalli lasten ja nuorten verkko-osallistumisen tueksi sekä digiraatien toteuttaminen* -nimisen kumppanuushankkeen toteutusta.

Toimikausi

Ohjausryhmän toimikausi on 20.9.2022-31.3.2024.

Taustaa

Kumppanuushankkeen taustalla ovat pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kirjaukset siitä, että demokratiakasvatusta ja nuorten osallisuutta ja kuulemisvelvoitetta on vahvistettava, että lasten ja nuorten valmiuksia vaikuttaa omassa lähiympäristössään ja laajemmin yhteiskunnassa tuetaan, ja että heidän osallisuuttaan ja toimijuuttaan yhteiskunnassa edistetään esimerkiksi digitaalisin keinoin. Hallitusohjelman mukaisesti kansallisessa demokratiaohjelmassa, kansallisessa lapsistrategiassa ja valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa (VANUPO) on linjattu toimenpiteistä, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten osallisuutta.

Tampereen, Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa ALL-YOUTH-tutkimushankkeessa on kehitetty prototyyppi verkkopalvelusta ("digiraati"), joka tukee 16-25-vuotiaiden nuorten ja virkamiesten (esim. lainvalmistelijat) kommunikaatiota yhteiskunnallisista asioista. Digiraadin tavoitteena on tarjota kaikille nuorille motivoiva ja helppokäyttöinen digitaalinen kanava esittää mielipiteitään, keskustella yhteiskunnallisista asioista ja saada positiivisia osallistumisen kokemuksia. Tavoitteena on lisäksi tarjota virkamiehille tehokas ja valtakunnallisesti kattava väylä kuulla nuorten mielipiteitä yhteiskunnallisista asioista.

ALL-YOUTH-tutkimushankkeen kehittämän prototyypin pohjalta oikeusministeriö on rakentamassa demokratiaverkkopalvelujensa yhteyteen digitaalista osallistumisen kanavaa ("digiraati"), joka tarjoaa kaikille alle 29-vuotiaille nuorille yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua ja saada äänensä kuuluviin yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Digiraadin kehitystyöhön osallistuvat oikeusministeriön lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, Oikeusrekisterikeskus,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

nuorisoalan Osallisuuden osaamiskeskus, Suomen Punaisen Ristin Nuorten turvatalot sekä Tampereen yliopiston ALL-YOUTH-tutkimushankkeen Kohti digitaalisia ratkaisuja -osatutkimus.

Lapsistrategian, demokratiaohjelman ja VANUPO:n puitteissa oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ovat käynnistäneet kumppanuushankkeen yhdessä nuorisoalan Osallisuuden osaamiskeskuksen (Nuorten Akatemia), Suomen Punaisen Ristin Nuorten turvatalojen sekä Tampereen yliopiston ALL-YOUTH-tutkimushankkeen Kohti digitaalisia ratkaisuja-osatutkimuksen kanssa. Kumppanuushankkeen tavoitteena on kehittää digiraadin yhteyteen toimintamalli tukemaan lasten ja nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon digitaalisin keinoin. Tarkoituksena on lisätä vuorovaikutusta eri-ikäisten ja eri taustoista tulevien kesken ja sitä kautta parantaa päätöksenteon laatua. Toimintamallin tavoitteena on lisätä valtionhallinnon, järjestötoimijoiden ja tutkimuksen välistä kumppanuutta lasten ja nuorten osallisuuden tukemisessa.

Kumppanuushankkeen tavoitteet ja sisällöt kuvataan tarkemmin tämän asettamispäätöksen liitteissä 1 ja 2.

Tehtävät

Ohjausryhmän tehtävänä on

1. seurata, tukea ja ohjata *Digitaalisen osallistumisen alusta ("Digiraati")*, *toimintamalli lasten ja nuorten verkko-osallistumisen tueksi sekä digiraatien toteuttaminen* -nimisen kumppanuushankkeen toteutusta strategisella tasolla;
2. tehdä strategisen tason linjaukset siitä, missä vaiheessa Digiraadin pilotointiin voidaan ottaa mukaan uusia toimijoita (esim. kuntia, hyvinvointialueita, ministeriöitä), minkälaista tukea näille voidaan kumppanuushankkeen puitteissa tarjota (esim. raatien fasilitointi, suunnittelu, Digiraadin itsenäisen käyttöönoton tuki) ja milloin Digiraati on valmis lanseerattavaksi laajempaan käyttöön;
3. vastata siitä, että kumppanuushankkeen yhteistyöpöytäkirjassa (liite 1) sovitut roolit ja vastuut tulevat hoidetuiksi sekä sopia mahdollisista muutoksista yhteistyöpöytäkirjaan tai kumppanuushankkeen suunnitelmaan (liite 2);
4. luoda pitkän aikavälin visio Digiraati-toimintamallin juurruttamiseksi osaksi kumppanuushankkeessa mukana olevien tahojen toimintaa sekä rahoituksen varmistamiseksi;
5. määritellä Digiraati-toiminnan määrälliset ja laadulliset pitkän aikavälin tavoitteet ja seurantamittarit;
6. ratkaista Digiraati-toiminnan mahdolliset toiminnalliset ja sisällölliset ongelmatilanteet;
7. tehdä muut tarpeellisiksi katsomansa ehdotukset ja toimenpiteet koskien Digiraati-toimintamallin kehittämistä.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

yksikön päällikkö **Niklas Wilhelmsson**, oikeusministeriö, demokratia- ja julkisoikeusosasto, demokratia ja vaalit -yksikkö

Varapuheenjohtaja:

johtaja **Henni Axelin**, opetus- ja kulttuuriministeriö, nuoriso ja liikuntapolitiikan osasto, nuorisotyön ja -politiikan vastuualue

Jäsenet (varajäsenet suluissa):

erityisasiantuntija **Liisa Männistö** (erityisasiantuntija **Sami Demirbas**), oikeusministeriö, demokratia- ja julkisoikeusosasto, demokratia ja vaalit -yksikkö

ylitarkastaja **Marja N. Pulkkinen**, opetus- ja kulttuuriministeriö, nuoriso ja liikuntapolitiikan osasto, nuorisotyön ja -politiikan vastuualue

asiantuntija **Laura Kuusio**, sosiaali- ja terveysministeriö, yhteisöt ja toimintakyky -osasto, lapset ja nuoret -yksikkö / kansallinen lapsistrategia

toimitusjohtaja **Heikki Vuojakoski** (kehittämispäällikkö **Mikko Sääsilahti**), Nuorten Akatemia ry / Nuorisoalan osallisuuden osaamiskeskus

kehittämispäällikkö **Jaana Fedotoff** (suunnittelija **Pirjo Kovalainen**), Oulun kaupunki, Koordinaatti / Nuorisoalan osallisuuden osaamiskeskus

johtaja **Miki Mielonen** (johtaja **Leena Suurpää**), Suomen Punainen Risti, nuorten turvatalotoiminta

tutkijatohtori **Jari Varsaluoma** (professori **Kaisa Väänänen**), Tampereen yliopisto, ALL-YOUTH - tutkimushanke, Kohti digitaalisia ratkaisuja -osatutkimus

Sihteeri:

hallinnollinen avustaja **Evgenia Klubnitskina**, oikeusministeriö, demokratia- ja julkisoikeusosasto

Ohjausryhmä voi kuulla muita asiantuntijoita ja hankkia tarpeellisiksi katsomiaan selvityksiä käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Tasa-arvon toteutuminen kokoonpanossa

Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a § 1 momentti edellyttää, että valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Tasa-arvolain 4 a § 3 momentin mukaan viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita lainkohdassa tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Ohjausryhmän nimeämispyyntöissä on viitattu tasa-arvolain kiintiösäännöksiin ja pyydetty tahoja nimeämään kutakin jäsenpaikkaa kohden sekä nais- että miesehdokkaan. Jos sekä nais- että miesehdokkaan nimeäminen ei ole ollut mahdollista, tämä on pyydetty perustelemaan nimeämisehdotuksessa.

Nimeämisessä on otettu huomioon ohjausryhmässä edustettujen tahojen oma, käytettävissä olevan asiantuntemuksen huomioiva esitys jäsenistä. Ohjausryhmän kokoonpano on tasa-arvolain kiintiösäännöksen mukainen.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita. Kokouksiin liittyvät matkakustannukset voidaan korvata kulloinkin voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaisesti. Mahdollisista asiantuntijapalkkioista päätetään erikseen. Ohjausryhmän mahdolliset kustannukset maksetaan momentilta 250101 oikeusministeriön toimintamenot / 1500131001, OM DJO Demokratia ja vaalit.

osastopäällikön sijaisena, lainsäädäntöneuvos

Timo Makkonen

hankepäällikkö

Sini Lahdenperä

Liitteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. YHTEISTYÖPÖYTÄKIRJA: Digitaalisen osallistumisen alusta ("Digiraati"), toimintamalli lasten ja nuorten verkko-osallistumisen tueksi 2. KUMPPANUUSHANKKEEN SUUNNITELMA: Digitaalisen osallistumisen alusta ("Digiraati"), toimintamalli lasten ja nuorten verkko-osallistumisen tueksi sekä digiraatien toteuttaminen
Jakelu	<p>OM DJO Demokratia- ja julkisoikeusosasto, Evgenia Klubnitskina OM DJO Demokratia ja vaalit, Niklas Wilhelmsson OM DJO Demokratia ja vaalit, Liisa Männistö OM DJO Demokratia ja vaalit, Sami Demirbas Oulun kaupunki, Pirjo Kovalainen Oulun kaupunki, Jaana Fedotoff OKM NUOLI Nuorisotyön ja -politiikan vastuualue, Marja N Pulkkinen OKM NUOLI Nuorisotyön ja -politiikan vastuualue, Henni Axelin STM YTO Lapset ja nuoret -yksikkö, Laura Kuusio Nuorten akatemia, Heikki Vuojakoski Nuorten akatemia, Mikko Sääsilahti SPR Nuorten turvatalot, Miki Mielonen SPR Nuorten turvatalot, Leena Suurpää Tampereen yliopisto ALL-YOUTH-hanke, Jari Varsaluoma Tampereen yliopisto ALL-YOUTH-hanke, Kaisa Väänänen</p>
Tiedoksi	<p>STM Sosiaali- ja terveysministeriö OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö Tampereen yliopisto ALL-YOUTH-hanke</p>

VN/10816/2022-OM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: